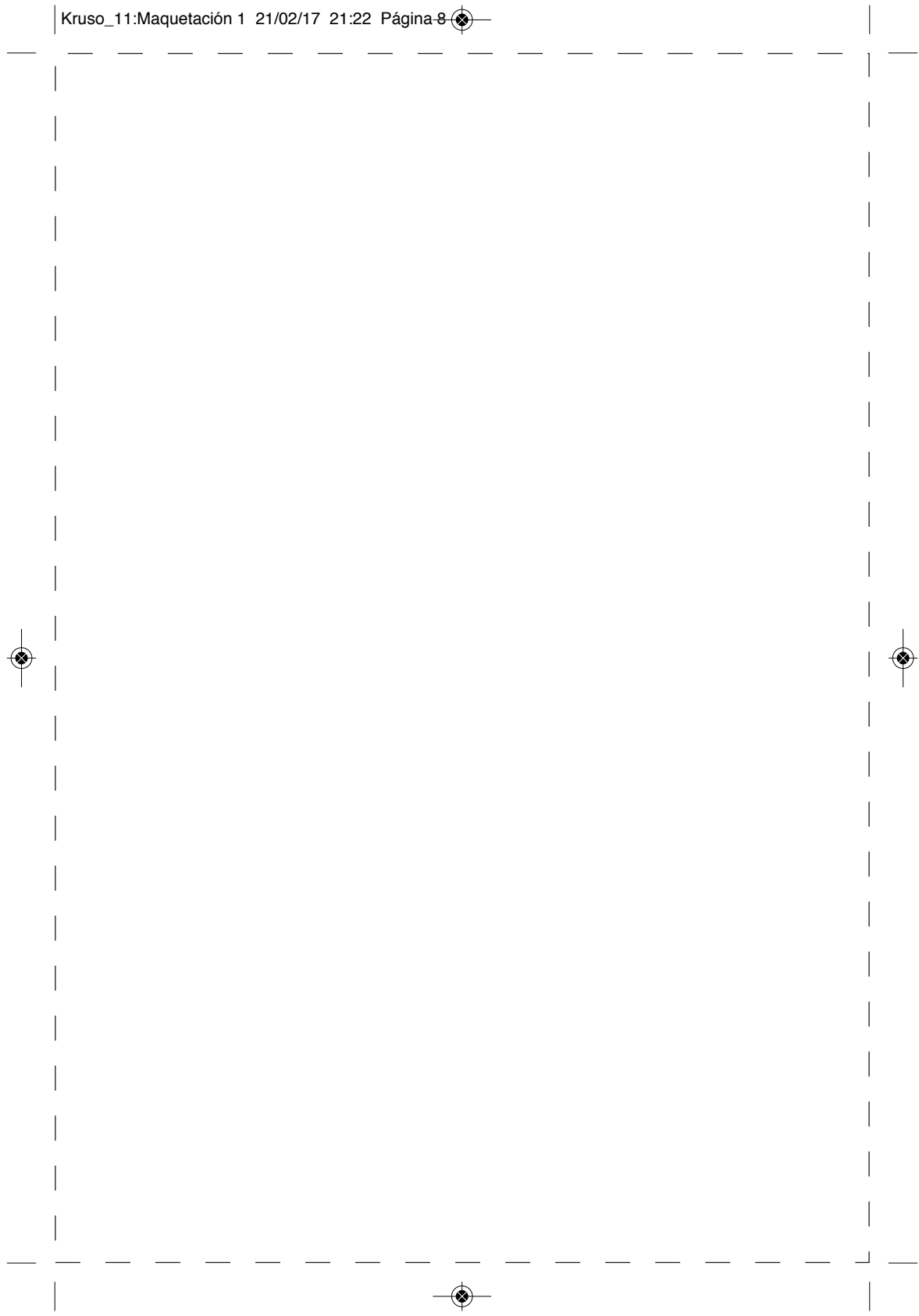

Però tornant al meu nou company,
haig de dir que n'estava encantat.
DANIEL DEFOE, *Robinson Crusoe*

Una lluna menuda

Des que s'havia posat en marxa, l'Ed es trobava en un estat de vigília exagerada que li havia impedit dormir al tren. Davant de l'Estació de l'Est, que segons els nous horaris es deia Estació Central, hi havia dos fanals, un si fa no fa davant de Correus, l'altre més enllà de l'entrada principal, on hi havia una furgoneta aparcada amb el motor encès. La buidor d'aquella nit contradeia la seva concepció de Berlín, però ¿què en sabia ell, de Berlín? Al cap de poc va tornar a la sala on despatxaven els bitllets i es va arraulir en un dels bancs amples de sota els finestrals. La sala era tan silenciosa que va sentir com se n'anava la camioneta, petardejant.

Va somiar un desert. A l'horitzó, un camell s'acostava. Flotava per l'aire i quatre o cinc beduïns l'aguantaven amb visible esforç. Els beduïns duïen ulleres de sol i no feien cap cas de l'Ed. Quan va obrir els ulls, va veure la cara groguenca d'un home, brillant de crema, tan a prop que al principi no la veia tota sencera. L'home era vell i afuava els llavis com si volgués xiular, o com si acabés de fer un petó. L'Ed va fer un bot enrere i el besador va alçar els braços:

—iOh, perdó, perdó! Em sap molt de greu, no volia... De debò que no el volia molestar, jove.

L'Ed es va fregar el front —se'l notava humit— i va arreplegar les seves coses. Aquell vell feia pudor de crema Florena i duïa els cabells castanys engominats.

—És que estic de mudança —va començar amb veu melindrosa—, una gran mudança, i se'ns ha fet de nit, mitjanit, massa tard, quina pega, i dels mobles encara queda un armari, un armari molt bo, molt gros, a fora, al carrer...

Mentre l'Ed s'incorporava, l'home assenyalava la sortida de l'estació:

—És aquí mateix, no tingui por, visc a tres o quatre minuts d'aquí, si fos tan amable, jove.

Per un moment l'Ed s'havia empassat la història del vell, que li estireganyava la màniga d'aquell jersei massa llarg, com si el volgués guiar.

—iAu, vingui, sisplau!

Mentre ho deia va començar a arremangar-li la màniga, amb moviments imperceptibles dins el radi d'acció dels seus dits greixosos, fins que l'Ed va notar un frec el·líptic i suau al canell.

—¿Oi que vindràs?

Va anar d'un pèl que l'Ed no tombés el vell d'una empenta, en tot cas havia estat massa brusca.

—iNomés ho preguntava! —va xisclar el besador, però no pas fort, més aviat amb un xiulet escanyat. També semblava que fingís tentinejar, com en una estudiada ballaruga. Els cabells li havien caigut al clatell i l'Ed no entenia com havia pogut passar, es va espantar davant la visió d'aquell crani que havia quedat calb de sobte i que flotava en la penombra de la sala com una lluna menuda i ignota.

—Em sap greu... No tinc temps, ara. No tinc temps —va repetir l'Ed.

Mentre travessava la sala rabent, a cada cantonada hi descobria rostres que miraven de cridar-li l'atenció, rostres tímids que li feien senyes discretes, com si volguessin dissimular la seva presència. N'hi havia un que aixecava una bossa fosca de perló tot senyant-lo. L'expressió d'aquell rostre era tan afec-

tuosa com la d'un Pare Noel abans de repartir els regals. La Mitropa podia com sempre a greix cremat. Els llums de neó zumzumejaven a la vitrina buida —només contenia una plata calefactora amb unes quantes tasses de solianka. Com si fossin esculls, de la sopa coberta per un tel grisenc n'emergien un parell de bocins oliosos de salsitxa i cogombre, que la calor constant feia bategar com un òrgan en acció o com el pols de la vida just abans d'acabar-se, es va dir l'Ed. Es dugué d'esma la mà al front: potser sí que havia saltat i allò era l'últim segon.

Un grup de policies ferroviaris va entrar al bar restaurant. Les viseres curtes i semicirculars de les gorres brillaven, així com els uniformes, un blau llampant. Duien un gos que anava capjup, com si s'averkonyís del seu paper.

—El bitllet, sisplau. La documentació, sisplau.

Qui no pogués justificar que esperava un tren havia d'abandonar el restaurant a l'acte. Peus arrossegant-se, cadires apartades, un parell de bevedors pacients que sortien fent esses, sense badar boca, com si els haguessin obligat a esperar aquella última ordre. A les dues de la matinada la Mitropa de l'estació ja havia perdut gairebé tots els comensals. L'Ed sabia que allò no es feia, però va alçar-se de taula i va agafar un dels gots mig plens. Així dret, se'l va acabar d'un sol glop. Va tornar a taula satisfet. És el primer pas, va pensar l'Ed, viatjar em fa bé. Va colgar el cap entre els braços, en l'olor de florit del cuir vell, i tot seguit es va adormir. Els beduïns encara s'esforçaven per aguantar el camell, però ja no l'empenyien tots a l'una, sinó cadascú en una direcció diferent; no feien cara d'estar gens d'acord.

L'Ed no havia entès què volia dir la bossa de perló aixecada, però al capdavant era el primer cop que passava la nit a l'estació. Tot i que hauria jurat que aquell armari no existia, l'Ed va veure el moble del vell al mig del carrer, i ara li va fer llàstima. No pas l'home, només el que d'aleshores ençà hi aniria associat: l'olor

de Florena i una lluna menuda i pelada. Va veure el vell que tornava, ara caic, ara m'aixeco, cap a l'armari, l'obria i s'hi esmunyia per dormir-hi. Per un moment, l'Ed va notar amb tanta força el moviment amb què s'enroscava i s'apartava del món, que de bona gana s'hauria ajagut al seu costat.

—El bitllet, sisplau.

El controlaven per segon cop. Potser per culpa dels cabells llargs, o potser era la roba, la jupa de cuir pesant que l'Ed havia heretat del seu oncle, una jaqueta de motorista dels anys cinquanta, una peça impressionant amb un coll immens, un folre tou i grans botons de cuir, coneguda entre els entesos pel nom de jupa Thälmann (una denominació que no era pas despectiva, al contrari: més aviat tenia connotacions mitològiques), potser perquè aquell líder obrer apareixia a totes les pel·lícules històriques amb una jupa molt semblant. L'Ed ho recordà: la gentada que s'apartava de cop, en Thälmann dalt d'un podi, balancejant-se endavant i endarrere, brandant el puny enlaire. Cada cop que veia aquelles antigues escenes se sentia superat, no hi podia fer res, i li rodolava alguna llàgrima...

Amb cert esforç va treure el trosset de paper rebregat. Sota les lletres FERROCARRILS ALEMANYS, dins de caselles de marge fi, hi havia impresos el destí, el dia, el preu i el nombre de quilòmetres. El seu tren sortia a les 3.28 hores.

—¿Què hi va a fer al Bàltic?

—Vaig a veure un amic —va recitar l'Ed—. De vacances —va afegir, ja que l'agent ferroviari no contestava. Almenys havia respost amb veu ferma (veu Thälmann), encara que aquell “de vacances” de seguida li va semblar insuficient i poc plausible, fins i tot matusser.

—De vacances, de vacances —va repetir l'agent.

Ho havia dit amb una veu com si dictés, i llavors va començar a crepitat la caixeta del transceptor que duia penjada al costat esquerre amb una tira de cuir.

—De vacances, de vacances.

Era evident que amb aquella paraula n'hi havia prou; contenia tot el que volien saber d'ell. Tot sobre la seva feblesa i la seva hipocresia. Tot sobre la G., la seva por i la seva tristor, tot sobre els vint poemes toscos que havia fet a partir de tretze experiments literaris en qui sap quants segles i tot sobre el motiu real del viatge, com l'Ed amb prou feines havia comprès fins aleshores. Va veure la centraleta, l'oficina de la policia ferroviària, allà dalt, més amunt de la construcció acerada d'aquella nit de juny, una càpsula espacial d'un blau brillant, vidriada i encafitada amb linòleum, travessant l'espai infinit de la seva mala consciència.

Ara estava esgotat i, per primer cop a la vida, tenia la sensació de fugir.